

Parlamentul României
Senat

OPINIE

referitoare la propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind
normele comune pentru piața internă a energiei electrice (reformare)
COM (2016) 864 final

Senatul României a examinat, în cadrul ședinței plenare din data de 9 mai 2017, propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice (reformare), COM (2016) 864 final, conform Protocolului nr. 2, anexat Tratatului de la Lisabona, și a considerat că aceasta respectă principiul subsidiarității și proporționalității.

Senatul a considerat că :

- a. Dispariția din definiția serviciului universal a sintagmei “prețuri rezonabile” poate da naștere la interpretări și, ulterior, la eventuale abuzuri asupra clienților care au dreptul la serviciul universal, în acest context **este necesar de a construi Uniunea Energetică și legislația aferentă** fără a afecta drepturile și competențele SM, așa cum sunt acestea incluse în TFUE, respectiv dreptul de stabilire a propriului mix energetic, neutralitatea tehnologică și dreptul fundamental de a asigura energie electrică către toți membrii UE, la prețuri stabile, accesibile și competitive.
- b. Având în vedere experiența anterioară în procesul de constituire a pieței interne de energie, este necesar ca obiectivele și termenele stabilite în cadrul **pachetului legislativ să fie realiste și realizabile.**
- c. În contextul în care întregul concept al sistemului energetic se schimbă, se impune o abordare realistă privind perioada de implementare a elementelor de reformare a pieței energiei, bazată pe o evaluare clară a impactului acestui proces asupra tuturor sectoarelor economice, astfel încât să se asigure echilibrul macroeconomic și social intern la nivelul fiecărui Stat Membru.
- d. **Restructurarea cadrului de piață** trebuie să răspundă atât nevoilor specifice surselor de energie convențională, cât și a tehnologiilor aferente noi, precum și utilizării eficiente a capacităților de interconexiune.
- e. Reforma trebuie să aibă întotdeauna în vedere costurile induse de tranziție și capacitatea Statelor Membre de a susține aceste costuri, în termeni de accesibilitate și competitivitate.
- f. Reiterăm faptul că, având în vedere specificitățile climatice și geografice ale României, sursele de energie convenționale rămân un element cheie în mixul energetic al României.
- g. Pachetul legislativ trebuie construit astfel încât **să urmărească permanent problematica pieței interne de energie electrică.**
- h. **Regionalizarea** trebuie să reprezinte numai o etapă tranzitorie în drumul spre piața internă, de preferință, cât mai scurt.

- i. Trebuie evitată posibilitatea abordării regionale izolate sau crearea unor centre de putere la nivel regional, de aceea problematica regionalizării nu trebuie, în niciun caz, să se substituie celei legate de piața unică.
- j. **Decarbonarea**, unul dintre pilonii de baza ai Uniunii Energetice, trebuie abordată prin promovarea tuturor surselor de producere de energie cu emisii reduse de carbon.
- k. Resursele regenerabile și eficiența energetică sunt instrumente puternice în acest sens, dar nu singurele, iar propunerile legislative trebuie construite astfel încât să respecte neutralitatea tehnologică și să evite abordarea prin care se impun soluții.
- l. În strategia de dezvoltare cu emisii scăzute de carbon, dorim să se evite poziționarea dezavantajoasă a unor surse care pot să contribuie în mod real la acest proces, la reducerea dependenței de resursele din import și la asigurarea securității energetice, care, pentru România, reprezintă principalul pilon al Uniunii Energetice.
- m. Susținem **liberalizarea pieței de energie** și menținerea derogării pentru aplicarea tarifelor reglementate doar pentru combaterea sărăciei energetice și protejarea consumatorilor casnici vulnerabili.
- n. Dreptul unui Stat Membru de a-și proteja consumatorii vulnerabili și de a asigura competitivitatea entităților economice trebuie clar evidențiat în pachetul legislativ.
- o. Formarea liberă a prețurilor transmite un semnal important pentru participanții din piață, având un rol esențial în identificarea oportunităților de investiții în capacitățile de producție, în implementarea măsurilor de eficiență energetică.
- p. Funcționalitatea piețelor se bazează exclusiv pe prețurile tranzactionate sau încheiate, consumatorii vulnerabili trebuind să beneficieze de mecanisme adecvate de piață direcționate spre ei.
- q. Este de datoria fiecărui Stat Membru să își stabilească nivelul de vulnerabilitate și modul în care asigură protecția acestor consumatori.
- r. Nivelul de vulnerabilitate variază de la un stat la altul, iar resursele necesare pentru protecția consumatorilor vulnerabili vor fi și ele diferite.
- s. Considerăm oportună **menținerea în textul directivei a mențiunii privind contractele pe termen lung**.
- t. Deși contractele pe termen lung nu trebuie să devină regulă generală a pieței, ele ar trebui să fie un instrument la îndemâna marilor consumatori industriali de energie electrică care au nevoie de predictibilitatea prețurilor pe perioade lungi de timp având în vedere că respectivele costuri cu energia reprezintă mai mult de 40% din costurile de producție.
- u. Trebuie analizate mai atent **interdicțiile impuse operatorilor de transport și distribuție** privind deținerea de facilitati de stocare a energiei electrice.
- v. Trebuie analizate cu mare atenție și în corelație cu prevederile *Comunicării COM(2016) 863 Proposal for a Regulation establishing a European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators*, **noile atribuții acordate ACER**, mai ales acelea care sunt în legătură cu constituirea centrelor operaționale regionale (ROC), subiect care a ridicat mari preocupări la nivelul SM, mai ales din prisma cedării de competențe de la nivel național (TSO), la nivel regional (ROC).
- w. În acest sens atragem atenția asupra articolelor 61 și 62, în cadrul cărora apar chiar elemente legate de o structură care nu este definită nicaieri în pachetul Clean Energy Package (regional regulatory authorities).
- x. Crearea Centrelor operaționale regionale (ROCs) cu monitorizarea supranațională asigurată de ACER poate afecta procesul de armonizare **la nivel european** determinând o nouă formă de divizare, respectiv la nivel de regiuni, unde anumite state sau autorități să fie în măsură a impune măsuri și decizii în detrimentul celor cu puteri decizionale sau de reglementare deficitare.
- y. În plus, abordarea regională va conduce la un flux întrerupt de date și informații între statele membre privind modul de soluționare a deficiențelor în funcționarea pieței (urmare a modului de organizare regional, aspectele de interes aferente unei anumite

regiuni nu vor fi cunoscute de către membrii altei regiuni, fiind de natură a da naștere unor redundanțe și deficiențe de monitorizare și punere în aplicare).

- z. Perioada următoare va asigura cadrul operativ necesar pentru ca Statele Membre să discute proiectele legislative propuse.

Deși există o cerință generală de reducere a birocrăției, prevederile Regulamentului introduc documente administrative suplimentare: decizii și recomandări ale Centrelor Regionale de Operare, aprobări suplimentare ale ACER, alte concepte noi. Va fi important să se definească cât mai clar o serie de noțiuni precum „comunitate energetică locală”, „agregator”, „consumator activ”, „contract dinamic”. Este important să se menționeze ce se întâmplă cu SM care nu își îndeplinesc ținta de 27% energie regenerabilă și să se stabilească un calendar pentru atingerea acestui obiectiv.

p.Președintele Senatului

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Iulian - Claudiu MANDA', with a horizontal line extending to the right from the end of the signature.

Iulian - Claudiu MANDA